...gischerstr.73/II
Ukrainischer Pressedienst

II. ч. 134. (2.., ...рок, 24. червня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-38
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і за кордоном: місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол., 5 чеських корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

Співпраця українського населення у розбудові Ґенерал Ґубернаторства

ВІДПОВІДЬ ГЕНЕРАЛА ГУБЕРНАТОРА НА МЕМОРІЯЛ УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ.

КРАКІВ, 23. 6. — У перших днях травня цього року — Ґенерал Ґубернатор прийняв на краківському замку представників Українського Центрального Комітету, які вручили Ген. Ґубернаторові меморіял, де зясовані були проекти та побажання співпраці українського населення з німецьким урядом Ґенерал Ґубернаторства у справах розбудови.

Відповідь на цей меморіял доручив Представникам Українського Центр. Комітету, в імені Ген. Ґубернатора, секретар уряду Ґенеральн. Ґубернаторства дня 21. червня ц. р. На окремім послуханню в осідку уряду у цій відповіді уряд Ґенерального Ґубернатора передбачує інтенсивне приєднування українського населення у Ґенерал Ґубернаторстві до праці у виконуванню не лише усіх державних завдань, але й поглиблюванню тієї натуги та співучасти українського населення при довершуванні тих завдань, що звязані з поліпшенням соціяльних господарських і культурних умовин життя на територіях, населених українцями.

Представники Українського Центрального Комітету з подякою прийняли ці запевнення, даючи при тому запоруку чинної та зусильної співпраці у змаганнях до сповнення цих завдань.

Німецький похід розвивається успішно

БЕРЛІН, 23. VI. — **Головне Командування Німецький Збройних Сил** подає:

На сході ідуть **переможні і згідні з пляном** бої німецьких сухопутніх військ і летунства, що воюють з червоною армією. У східній частині Балтійського моря німецькі швидкобіжні човни вдерлися на прибережні води Совітського Союзу. При тій нагоді вони затопили один стежний човен і 4 ворожі торговельні кораблі загальної містоти 5.950 тон.

На Чорному морі мішана німецько-румунська ескадра легких боєвих одиниць перевела **стежний випад**. Совітська прибережна батерія безуспішно обстрілювала німецько-румунські боєві одиниці.

У боях проти Великої Британії німецькі підводні човни затопили на північному Атлянтику й біля західньої Африки 6 ворожих торговельних кораблів загальної містоти 26.500 тон. Німецьке летунство знищило в морському районі довкола Англії 3 торговельні кораблі загальної містоти 11.000 тон і ушкодили бомбами важкого калібру 2 інші торговельні кораблі великої містоти. Минулої ночі німецькі боєві літаки вдало заатакували **морські обєкти** над гирлом Темзи, **летовища** в північній Шотляндії та **військові обєкти** на південно-східньому побережжі Англії.

Вдень поодинокі британські боєві літаки намагалися налетіти під охороною ловецьких літаків на канал Ля Манш. Прийшло до летунських боїв, підчас яких німецькі летуни зістрілили 11 британських літаків. Німецька протилетунська артрилерія і один стежний човен зістрилили два ворожі літаки.

У Північній Африці німецькі та італійські літаки заатакували вчора ворожі становища і військові склади біля **Тобруку**. Підчас оборонних боїв біля **Солюму** в днях від 15.—17. 6. англійці втратили **237 повзів**, які знищені німецькою зброєю. Крім того німецько-італійські частини захопили **12 повзів** ще здатних до бою, **10 гармат**, **74** вантажників та дуже багато ручної зброї і муниції. Кількасот англійців попало в полон.

Вночі на 23. 6. сильна ескадра німецьких боєвих літаків обкинула бомбами всіх калібрів британську морську базу в **Олександрії**. Вони спричинили в районі порту поважне знищення.

Останньої ночі британські боєві літаки скинули невеличку кількість розривних і запальних бомб на західніх теренах Німеччини. У Бремі та в інших місцевостях повстали шкоди в будинках мешкальних дільниць. Нічні ловецькі літаки й протилетунська артилерія зістрілили 3 ворожі літаки. Слабші сили червоного летунства скинули бомби у східній Прусії, але воно не досягло ніяких гідних згадки вислідів.

Підполковник Мельдерс досягнув учора свою **72-гу** летунську перемогу.

——o——

ПРЕДСТАВНИКИ ЗАПРИЯЗНЕНИХ ДЕРЖАВ У МІН. ФОН РІБЕНТРОПА.

БЕРЛІН, 24. 6. — Дня 22. 6. у ранніх годинах мін. закорд. справ Рібентроп прийняв голов місій заприязнених держав, щоби їм подати до відома рішення німецького уряду в справі оборони проти наміреної совітської агресії.

Міністер фон Рібентроп прийняв голов таких місій: італійського амбасадора Альфієрія, японського Ошіму, турецького Ґереде, еспанського Еспіноса де льос Монтерос, мадярського Ріхерта, болгарського Драґанова, словацького Чернака, фінляндськогоКівімекія, румунського Босія та хорватського Бенцона.

——o——

Найсправедливіша війна в історії

Краків, 22. червня 1941 р.

Християнські середневічні письменники так багато розписувалися про справедливу війну. Яка ж шкода, що ніхто з них не може сьогодні воскреснути!

Ще ніколи в історії не було більше справедливої війни як та війна, що її в неділю 22.червня 1941 р. почали німецькі війська. Війна, що сьогодні почалася, це щось в роді величезного хрестоносного походу за визволення людини, за визволення народів, зі визволення всього світу від жахливого марева антихриста. Нарешті міліони невільників Совітського Союзу, міліони тих людей, що боялися свобідно думати, що не мали спроможности промовити, що скривалися зі словами молитви до Бога — нарешті побачили промінчик надії на визволення. Рік-річно всі мешканці тієї жахливої тюрми народів, якою є Совітський Союз, сподівалися війни і визволення. Як тільки надходила весна, вже по всіх поневолених червоною Москою краінах линула хвиля з вуха до вуха шептаних вісток, що вже на кордонах стоять війська готові припинити божевільну вівісекцію, яку на 160-ох міліонах літами переводили московсько-кремлівські садисти. Та минала весна, так очікуване визволення не приходило, але віра у війну як в одинокe визволення не погасала. — Не прийшли з весною, то напевно прийдуть після жнив осінню — казали як довгий і широкий Совітський Союз. Багато з тих віруючих не дочекалося нинішньої хвилини, багато погинуло в кривавих **льохах** Н.К.В.Д. багато пропало в снігах і ледах Соловок, багато погибло в спеці Туркестану, багато зневірилося, але всі інші вірили, жили і очікували визволення. Воно нарешті приходить! Ми просто не всилі собі уявити далекосяглости сьогоднішньої днини. Досі Адольф Гітлер був великим Фірером, але тільки німецького народу. Сьогодні німецький Фірер став спасителем всіх поневолених червоною Москвою народів, всієї Европи, яку раз-у-раз у різних місцях підпалювали більшовики, всього світу, який так дошкульно відчував герметичне відмежування одної шостої частини земної кулі. Всі зідхнуть з полекшою, коли щезне та кривава примара, що від 23-ох літ повисла над усім світом. Одного разу вертався він вночі з пяним това є днем розвалу більшовицько-комуністичної системи, починається також і остаточна агонія старого капіталістичного світу. Перед нами на овиді новий світ, кращий світ!

Великий російський письменник, Федір Достоєвський описав в одній зі своїх найкращих повістей п. з. „Брати Карамазови" розпустного дворяннина Федора Карамазова, пяницю, гольтіпаку, киринника і каналію. Одного разу вертався вночі з пяним товариством до хати. По дорозі вони зустрінули у вуличному ринштоці поганy, наче потвора, пяну і скарловатілу жебрачку, Єлісавету Смердякову. Хтось із пяного товариства запитав, чи це жінка, чи можна би з нею

увійти в зносини. — Чому б ні, — каже Карамазов. І з тих зносин пяного російського шляхтича з придуркуватою жебрачкою родиться Смердяков. Опісля він став у свойого батька Карамазова, льокаєм, опісля він його вбиває. Старий Карамазов це европейський капіталізм у своїй російській відміні. Смердяков це російський більшовизм. Смердяков вбиває свойого батька. Більшовизм вбиває капіталізм. Глибоко сьогодні віримо, що нинішній день означає також і смерть Смердякова, що репрезентує чудово більшовизм, що є содомією рафінованого жидівського марксістівського інтелекту з пяною духовістю здегенерованого російського дворянства, чиновництва і міщанства.

Сьогодні, коли німецькі війська перейшли більшовицькі кордони, міліони совітських громадян, що досі були тільки антропоїдами, тільки людоподібними механізмами, знову стануть справжніми людьми.

Багато було воєн. Багато було необхідних воєн, спричинених життєвими конечностями поодиноких народів. Багато було справедливих воєн, що їх вела християнська Европа проти поганців: татарів і турків, але ще ніколи не було такої справедливої і необхідної війни, як сьогоднішня війна. Коли би нинішній світ дійсно мав сумління, коли би він дійсно мав якесь зрозуміння для спільно европейської культури, то він якстій повинен не тільки припинити всяку війну з Німеччиною, але навпаки повинен піти під її проводом на знищення тієї жахливої зарази, яка називається більшовизмом і яка вже від літ розкладає народи всього світу.

Досі Адольф Гітлер воював за святе право німецького народу на життя. Сьогодні він почав боротьбу за права людини бути собою, за права поневолених і лукаво розкладаних народів, за зневажені святі престоли! Хай же кров німецьких вояків, що вже лягли і ще ляжуть геройською смертю у цій святій війні, стане фундаментом нової майбутности всіх визволених народів східньої Европи, західньої Азії і всього людства!

М. К.

Тріщить тюрма народів

Врешті прийшов кінець довголітній трагедії поневолених жидо-комуною народів, зокрема українського, насправді замученого й прибитого на хрест страдальця. Спрофановані святі місця — церкви замінені на гаражі, магазини й безбожницькі театри, знищена рідна культура, зруйноване родинне життя, спаперизована донедавна найбагатша країна Европи, що стала під кермою жидівсько-більшевицьких злочинців краєм нуждарів, зганьблена жидівсько-московською комуною народня честь — це все страшна дійсність, жахлива правда, що оформлювала українське життя понад цілих двадцять літ у великій, нечуваній тюрмі народів.

А світ т. зв. демократії дивився преспокійно на цей пекельний танець, розреклямований забріханою жидівсько-московською, большевицькою пропагандою, як „рай у найдемократичнішій державі".

Та сьогодні непереможні німецькі війська вдарили сталевим обухом у лоб пузатої гадюки й вона веться у судорогах.

Це прийшло в останній момент, коли із українського народу висмоктувались останні каплі крови. Нині цей гнилий яд ленінівської ідеї, що мав затроїти ввесь світ, затроїть у смертному жаху жидо-комісарщину до решти в її безсиллю, що не зможе встояти перед помстою гноблених народів.

Під грізною ходою струнких вояцьких батав здригається сьогодні пробуджена серед реву гармат до нового життя Батьківщина страдальна наша, що, поставлена на грані двох світів: Азії й Европи, Сходу і Заходу, перейшла впродовж віків своєї світлої бувальщини, особливо за час останніх літ, жахливо довгі дні пониження й гнету, матеріяльного й духового винищування, що величчю трагізму проглушують і величаві дні з нашої історії.

На багнетах німецьких збройних сил несеться воля довгождана. Кінець ярма, кінець страждань! Прийшов час „вражою, злою кровю" цю волю окропити.

Над колосистими ланами, понад широкими степами вітає нині дух Великого Пророка: **„Вставайте, кайдани порвіте!"**

Всеволод Дурбак

Увесь світ вітає боротьбу з большевизмом

МАДРИД, 24. 6. — Увесь культурний світ прийняв недільну вістку про похід німецьких і союзних румунських і фінляндських військ на большевицьку Росію з найбільшим ентузіязмом. Усі признають, що війна з большевиками — це війна за святу справу, за цивілізацію, за оборону релігійних почувань усіх народів, не тільки тих, що змушені жити в Большевії, але й усього людства світу. Це хрестоносний похід у повному значінні цього слова, це — хвилина остаточного розрахунку за всі людські терпіння й кривди. Тому не дивно, що ця вістка так зелектризувала ввесь культурний світ. Боротьба з большевизмом — це сьогодні клич усього европейського континенту.

З найбільшим може запалом прийняла цю вістку Еспанія. „Ніхто інший, як саме німці, — пише еспанська преса, — мають право почувати себе дійсними поборниками гробокопателів культури, цивілізації й людської свободи".

ЗАГЛАДА СОВІТСЬКОГО УРЯДУ.

Згідно із своїм політичним наставленням Сов. Росія робила все, щоб витягнути можливо якнайбільші користі з банкротства Заходу і на ньому спирала всі свої надії. В теперішній хвилині Европа є в боротьбі народів із червоною владою, у війні, яка може закінчитись лише загладою совітського уряду. Німеччина зірвала пута і з новими та зміцненими силами приступила до виповнення своєї історичної місії знищення червоного режиму — читаємо у вступній статті шведського щоденника „Афтонблядет" п. з. „Европейська війна свободи".

ОДНОДУШНЕ ОБЄДНАННЯ ЕВРОПИ.

Відомий швайцарський щоденник „Ле Свіс" пише: „Почався найбільший акт в історії світа, бо Европа не переживала ще хвилини такого однодушного обєднання, як саме тепер, виступаючи спільно проти найбільшого ворога".

Всі представники західньої культури, що сягає далеко поза межі союзних держав — заявляють в офіційних колах Хорватії — приймають боротьбу Німеччини з метою остаточного звільнення Европи від світової большевицької небезпеки з висловами признання та ідеологічною співучастю.

У започаткуванні боротьби з большевизмом італійський нарід добачує зворотний момент якнайбільшого історичного значіння й тому саму заповідь боротьби прийнято в Італії з найбільшим захопленням, що плине з глибини серця.

СТИХІЙНІ МАНІФЕСТАЦІЇ У СЛОВАЧЧИНІ. — ВДЯЧНІСТЬ БОЛГАРІЇ.

У столиці Словаччини, Братиславі, відбулась велитенська ентузіястична маніфестація на честь Німеччини та її союзників.

Болгарські щоденники звертають увагу на ті уступи проклямації канц. Гітлера, в яких згадується про репресійні вимоги Москви супроти Болгарії. Болгарія привітала велитенську акцію з метою ліквідації комуністичної небезпеки з почуттям живої вдячности. Щоденник „Дума", м. ін., пише: „В теперішній війні, останній на цьому континенті, політична опінія буде за Німеччиною, незалежно від військової переваги Німеччини. Непереможні війська Німеччини йдуть тепер уперед здовж велитенського континентального фронту для справи нової Европи".

Болгарський професор міжнароднього права Ґеноф підкреслює у своїй статті, що СССР поставив себе поза рямки европейського співжиття, при чому большевицька ідеольоґія відограла без сумніву велику ролю. Ціллю Москви була большевизація цілої Европи, чого Німеччина не могла толерувати.

Будапештенський щоденник „Фірода" пише: „Розпочата нині боротьба на Сході є історичним кроком на шляху до визволення й відродження". Урядовий орган „Гетфе" підкреслює, що канцлер Гітлер здер маску із змови, якої не зорганізовано ще ніколи в дотеперішній історії, з метою знищити не-жидівський світ.

СИЛЬНЕ ВРАЖІННЯ У ТУРЕЧЧИНІ ТА В ЯПОНІЇ.

Враження у Стамбулі збільшилось ще більше, коли надійшла вістка про четверте питання Молотова у справі баз над морськими проливами. Подання до відома совітських вимог супроти Туреччини й відкинення їх Німеччиною викликало якнайкорисніший відгомін у турецьких колах із приводу такого рішення Німеччини. Зацікавлені політичні кола підкреслюють із признанням зусилля Німеччини сперти взаємини з Туреччиною на нових основах.

Перші коментарі в Токіо підкреслюють, що внаслідок становища Кремля Німеччина була примушена не лише обмежити свої операції супроти Англії, але також зліквідувати небезпеку, яка загрожувала їй із Сходу. Орґанізація „Сеіго Наканас" висуває в заяві на тему нового положення домагання того змісту, що пакт трьох великодержав повинен і в майбутності бути напрямною закордонної політики Японії. Японія, Німеччина та Італія зобовязались підтримувати себе в політичній, господарській і військовій ділянці. Росія ввійшла в порозуміння з Англією і тому стала спільним ворогом пакту трьох.

ВІДГОМІН У ФРАНЦІЇ І В ДАНІЇ.

Виступаючи проти большевизму, „Матен" пише, що Німеччина принесла неоцінену прислугу цілій европейській культурі, передусім також французькій. Данський щоденник „Фределяндет" підкреслює, що большевицькі можновладці на Кремлі працювали ввесь час підчас цієї війни в тому напрямі, щоб тягнути користі з пропагованого ними европейського хаосу. Нарешті положено кінець цій акції.

—o—

ЗАТОНУЛО АМЕРИКАНСЬКЕ ПІДВОДНЕ СУДНО.

НЮ-ЙОРК, 23. 6. — Як подає департамент маринарки, підводний човен „09", що переводив біля Портсмавту вправи в поринанні, пропав без вісти. На місце катастрофи вислано рятунковий корабель і кількануроів для рятування залоги. Катастрофа сталася на тому самому морському просторі, де перед двома літами затонув підводний човен „Сквалес".

—o—

ФРАЦУЗИ ЕВАКУУВАЛИ ДАМАСК.

ЖЕНЕВА, 23. 6. — З Віші повідомляють: Сирійську столицю Дамаск, як повідомляють із достовірних джерел, евакуовано політичних і мілітарних оглядів.

—o—

Налет на совітські летовища

ГОРЯТЬ СОВІТСЬКІ ЛІТАКИ, ГАНГАРИ Й СКЛАДИ З БЕНЗИНОЮ. — БЕЗУСПІШНА ОБОРОНА СОВІТСЬКОЇ ПРОТИЛЕТУНСЬКОЇ АРТИЛЕРІЇ.

(Враження німецького воєнного кореспондента з першого налету на совіт. летовища.)

Нарешті замість виснажливого напруження останніх днів прийшла певність нових воєнних дій. Від години знаємо, що вони звернені проти Сов. Росії. Наші летуни зійшлись на відправу перед летом. Деякі зпоміж них мають за собою більше ніж 100 летів проти ворога. Вони боролись уже на кількох фронтах. Та сьогодні панує особливо напружене вижидання, видно скупчену увагу на їхніх обличчях. Не було зайвих слів, як і перед кожною летунською відправою. Командант подає ціль лету. На совітських летовищах стоять численні боєві й ловецькі літаки. Проти них звернений перший налет нашої боєвої ескадри. Час старту, шлях лету й висота налету подані якнайдокладніше.

Кілька хвилин по 2-ій. На сході починає світати. Наші „Юнкерси" стартують по черзі, в безконечній черзі машин. Напереді літак команданта. Після збірки летять важко навантажені птахи в боєвій лаві на схід у напрямі кордону. На світанку дня жовтіють поля і сіножаті.

Вже ескадра перелітає кордон. У тій самій хвилині вирушають у безконечній черзі батави: перші німецькі війська вмашеровують до Совітської Росії.

Одночасно починається на землі імпозантний гарматний вогонь. Це німецька артилерія підготовляє наступ на перші совітські становища. З велитенською швидкістю гудуть тепер Юнкерси понад совітською землею. Ще не видно ніякої протилетунської оборони. Вкінці яких 50 км. за кордоном перший вогонь протилетунської артилерії. Одначе хмарки стрілен виринають далеко від цілі. Вони не загрожують нашій ескадрі.

Мов пестрий килим пересувається під нами совітська низина. Луги, поля, ліси виглядають чудово на світанку. На шляхах не видно ні живої душі. Ескадра заточує великий лук довкола міста. Тепер зближаємось до ліса. За лісом мусять машини підготовитися до атаки. Все йде як у годиннику. В гарному півколі стоять ворожі машини. І наго спадають наші важко навантажені „Юнкерси" один по другім у пекольному темпі на свою ціль. У безконечній черзі летить із гуком одна бомба за другою. Під нами починає блискати: один, десять, сто вибухів, вкінці ціле море вогню. Ворожі літаки горять ясним полумям. За хвилину горять уже схови, ганґари й бараки. Щораз то більше машин кидається на свою ціль, що під градом бомб змінюється в румовища і попіл. Це летовище вже ніколи не використають проти Німеччини.

Тут німецькі літаки виконали основну працю. Коли останні машини атакують, на долі дає знаки ворожа протилетунська артилерія. Як червоні вужі вистрілюють вгору ясні смуги стрілен. Поцілено кілька наших машин. Одначе оборона прийшла запізно. Вона не може врятувати цього летовища. У міжчасі настав ясний день. Ескадра вертається без перешкод до кордону, де наші війська швидко посуваються вперед. Також наша артилерія вже цільно била по ворогові. Наша ескадра виконала блискуче перший удар проти нового ворога.

—o—

Англійсько-большевицька змова проти Европи

АНГЛІЯ ОБІЦЮЄ ДОПОМОГУ ЧЕРВОНІЙ МОСКВІ.

СТОКГОЛЬМ, 23. 6. — Розкриття зради Москви та блискавичне рішення Німеччини спричинили це, що Черчіль негайно скинув маску. Голова англійського уряду виголосив промову, в якій признався зовсім отверто до того, що навязав дуже тісний звязок із міжнародним большевизмом. Черчіль обіцяв володарям Кремлю всяку можливу допомогу від „демократії".

Згідно з повідомленням англійського пресового бюра Ройтера, ґарантія, яку Черчіль іменем міжнародного капіталу дав большовизмові, так виглядає: „Дамо Росії і російському народові всяку можливу допомогу. Закличемо всіх наших друзів і союзників у всьому світі, щоб вони зробили те саме. Англія дала Росії всяку технічну і господарську допомогу, яку тільки Росія може потребувати".

У звязку з тією новою „обіцянкою допомоги" в політичних кругах Стокгольму питають, як і в яких розмірах Англія думає дати большовикам підтримку, коли нема дня, щоб вона сама не благала про допомогу Злучені Держави Америки.

—o—

Розмова прем. Каноє з Ванґчінґвеєм

ТОКІО, 24. 3. — Премієр нанкінського уряду Ванґчінґвей і міністер фінансів Човфхай із одного, та премієр Коноє і міністер закорд. спр. Матсуока з другого боку відбули довшу конференцію, на якій обговорювали подробиці тісної співпраці Китаю й Японії, порушуючи головно господарські проблеми. Другу конференцію відбув Ванґчінґвей із міністром фльоти та рядом визначних представників япон. мореплавби.

На приняттю, виданому в честь китайського гостя, міністер Матсуока підкреслив довговікову дружбу Японії та Китаю й заявив, що Японія признає нанкінський уряд як одиноку правну владу з Китаю. Останній побут Ванґчінґвея мав на меті порушити різні пекучі справи, а головно скору ліквідацію японсько-китайського конфлікту.

—o—

Проф. д-р М. КОРДУБА 11)

Богдан Хмельницький в Белзчині та Холмщині

Не зважаючи на *остаточну* згоду й одержання умовленої суми окупу, козацьке військо не рухалося з-під Замостя, хоч пошесть і холод дошкулювати все більше. Загомоніли голоси невдоволення з бездільного обозування. Татари й частина козаків хотіли вертатись додому, інші настоювали, щоб іти далі в глибину Польщі. Але гетьман твердо рішився лишитись на місці, дожидати повороту кс. Мокрського та ясної відповіди Варшави. На щастя розвязка прийшла швидше ніж можна було надіятися. Вже в четвертий день після відїзду Мокрського, в саме полудне 19. листопада, чати дали знати, що від півночі, сітанецькою дорогою, їде королівський посол. В обозі настала метушня. Замостяни занепокоїлися, думаючи, що ладиться несподіваний напад на місто і що швидше метнулися зайняти оборонні становища на мурах. Гетьман вислав полковника Чорноту з 600 їздцями зустрічати посла. Був це Яків Смяровський, що поспішаючи вже четвертого дня після виїзду з Варшави став під Замостям. — Чорнота привітав його, зіскочивши враз з іншими членами старшини з коней; відтак старшина окружила посла та його конвій, беручи їх поміж себе у перший ряд, і при звуках труб, сурм та бубнів провела попри мури Замостя до Лабуньок. Коли приїхали до двору, де жив гетьман, всі козаки, вистрілили з рушниць. Хмельницький вийшов назустріч до половини двору і провів посла до кімнат. Коли почув, що Ян Казимир вже вибраний королем, велів стріляти з гармат. З уваги на припізнену пору посла відвели на його кватирю, *відкладаючи святочне послухання* до завтра.

Смяровський ще цього вечера розвідав, що деякі із старшин, головно Кричоніс та Головацький обстоюють, щоб не вступатися зі зайнятих земель аж до підписання тривкого трактату з Польщею. Тому придумав хитру інтриґу, щоб у Хмельницького викликати недовіря до них, збудити підозріння щодо їхніх намірів. На довірочній розмові перед святочним послуханням остеріг гетьмана, що, як деякі полонені козаки на муках зізнали, він — гетьман — має у війську ворога, який бажає позбавити його булави й життя; також просив, щоб на святочнім послуханию не було Кривоноса, бо цей ватажок зруйнував його майно, позабивав його дітей і жінку, а восьмилітнього синка продав татарам; як щоб тепер став із ним віч-на-віч, ніщо в світі його не спинить встромити шаблю клятому ворогові в серце. На святочне послухання посла зібралося у Хмельницького стільки старшини, скільки змогло зміститися в кімнаті. Гетьман виступив у шкарлатнім жупані із срібними петлицями та в фіялковій ферезії, підбитій найкращими соболями. Коли королівський посол передав листи і, вложивши шапку на голову, почав правити своє посольство, всі приявні поздіймали шапки та при кожній згадці королівського імени похиляли голови. Хмельницький у відповіді перш за все поздоровив Яна Казимира з його вибором на короля, при чім загреміли гармати. Коли після півгодинної пальби втихло, заявив, що, коли б були кого іншого вибрали королем, він з козаками пішов би на Краків і дав корону тому, кому б захотів; тепер обіцяє королеві вірну службу і, сповняючи його волю, вернеться на Придніпрянщину та буде там дожидати королівських комісарів.

Одначе Смяровському прийшлося поборювати ще інші труднощі. Деякі із старшин, що не були на святочнім послуханню, стали докладно розпитувати гетьмана про мету посольства й домагалися показання королівського листу. Читаючи лист, завважили, що посол обіцював дещо таке, про що в листі не було згадки. Коли ж до цього ще побачили печатку шведського короліства і підпис Яна Казимира без титулу польського короля*), підняли гамір, вигукуючи, що це не посол, але якийсь ошуканець або шпиг, що його треба закувати в кайдани і вислати до Трехтимирова. Смяровський, дізнавшися про це від свого інформатора, сміло сам пішов на їхню нараду і присягою та переконливими доказами поборов всі підозріння; підтримав його й гетьман, виясняючи, що в дипльоматичних взаєминах важне це, що посол устно говорить, бо лист має лише значіння посвідки достовірности посла.

*) В хвилині висилки Смяровського Ян Казимир ще не був формально вибраний польським королем, проте покористувався титулом шведського короля, що перейшов на нього в спадщині по братові Володиславі IV.

Богдан Лепкий про Вячеслава Липинського

У неділю 22. червня в год. 18.30 відбулися сходини членів Української Світлиці, на яких **проф. Богдан Лепкий** розповів свої спомини про **Вячеслава Липинського** з часів його перебування в Кракові в 1906 до 1912 рр. та з пізніших зустрічей із ним за кордоном на еміграції.

Богдан Лепкий зазначив, що не береться говорити ні про В. Липинського як історика, ані тим більше про В. Липинського як ідеольога, бо на це ще заскоро. Але В. Липинський, як людина, був такою ясною постаттю, таким кришталевим характером, що рівних йому дуже рідко доводиться зустрічати. Тому — казав Богдан Лепкий своїм милим природним голосом — я говоритиму про Вячеслава Липинського, як про людину, дуже радо.

Опісля прелеґент розповів, як то він уперше зустрінувся з В. Липинським, як став із ним приятелювати і як на його очах Вячеслав Липинський виростав на великого історика, що підчас своїх студій у таких краківських установах, як музей Чарторийських, Гуттен-Чапських та інших повідна ходив незвичайно багато цінних історичних документів і старих портретів. Велику збірку світлин старих портретів, що їх поробив В. Липинський у Кракові, покористувався Михайло Грушевський, як ілюстраційним матеріялом до своєї популярної Історії України.

На думку Б. Лепкого українці завдячують В. Липинському те, що він з історичного забуття видістав такі дві геройські постаті як Михайло Кричевський і Данило Братковський. Вислідами своїх історичних дослідів В. Липинський постійно обмінювався з Богданом Лепким і ніколи не проявляв ніякої заздрости, щоби своїм знанням не поділитися з іншими. При тій нагоді Богдан Лепкий згадав про заходи В. Липинського повернути польську або спольщену шляхту на українських землях на шлях українських національних змагань. На цьому тлі шановний оповідач змалював такі незвичайно цікаві постаті з тих польських шляхотських кругів, що були близькі до В. Липинського, як Генрих Гужковський, Марія Янковська й Конопацький. Гужковський став твердим українським патріотом і звів страшну боротьбу за свої політично-національні переконання зі своєю родиною, що хотіла його як божевільного замкнути в Кульпаркові. Опісля за часів української державности Гужковський був повітовим комісарем Дрогобича.

Після того, як Богдан Лепкий попрощався з В. Липинським перед вибухом світової війни, вони знову зустрінулися аж в 1918 р., коли В. Липинський став послом Української Держави у Відні. В. Липинський виявив себе тоді дуже добрим дипльоматом і коли б були мали — казав прелеґент — одного Липинського в Відні, а другого в Києві, то українська справа була б інакше виглядала. З останніх своїх зустрічей із В. Липинським найбільше враження зробили на Б. Лепкого відвідини В. Липинського в Берліні 1920 р. Тоді В. Липинський відвідав прелеґента й розмова зійшла на наші останні політично-державницькі невдачі. В. Липинський так глибоко пережив цю руїну своїх найдорожчих задумів, що, коли почав розповідати, хоч він був людиною дуже опанованою й ніколи не виходив із себе, розплакався, почав трястися як у пропасниці, так що треба було його заспокоювати.

Свої дуже милі й теплі спомини про В. Липинського закінчив Богдан Лепкий так, що вважає за велике щастя і за велику честь, що мав нагоду близько зійтися з такою небуденною людиною. Тому, хто на нього нападає, без огляду на те, звідки це походить, доконує просто чогось у роді святотатства.

Спомини Богдана Лепкого про Вячеслава Липинського були гідним вшануванням памяти цього великого українського патріота і державника. Саме обставина, що це діялося в такому епохальному переломовому дні як 22. 6. 1941 р., мало свою глибоку вимову і давало привід до богатьох міркувань. Аж проситься, щоби у цьому дні, коли Україна знову почала відвалювати поволі камінь зі своєї могили, хтось щось сказав про те, як В. Липинський уявляв собі майбутню українську державу.

На закінчення сходин промовив голова Українського Центрального Комітету проф. д-р Володимир Кубійович. Провідник українського зорганізованого життя в Генеральному Губернаторстві висловив свою радість з приводу тієї великої хвилини, якою є війна проти первотних московських варварів і закликав українське громадянство зберегти холоднокровність і зрозуміння своїх національних обовязків також перед нашим населенням у Генеральному Губернаторстві. Українські громадяни мають тут подвійні зобовязання: одні перед рідним населенням, що не сміє залишитися без відповідного проводу і необхідної кількости працівників і перед німецькою владою, яка нам довірила низку різних відповідальних становищ.

мк.

—o—

Вечером відбувся пир, де „козацьким звичаєм подано шість страв і доброго вина". Коли гетьман пив здоровя короля, загули всі гармати.

Посольство Смяровського принесло те, чого Хмельницький покищо бажав, тобто признання новообраним польським королем козаків за рівноправну воюючу сторону та обітницю негайної висилки комісії для полагодження козацьких домагань. — Дальший побут під Замостям уже не мав цілі, тому гетьман дав приказ до повороту. Навантажені добичею вози разом із 16-літнім сином гетьмана Тимошем вибралися ще давніше в дорогу; 21. листопада були вже під Жовквою, відкія після дводневого відпочинку поїхали далі. Генеральний відворот почався в суботу 21. листопада. В першу чергу вирушила артилерія. За нею наступного дня відїхали татари з Тугайбеєм і гетьманський обоз, в понеділок 23 відійшла головна частина козацьких полків. — Цього ж дня гетьман відправив посольство з листом до новообраного короля, та зараз на другий день, 24. вибрався сам у дорогу, простуючи на Сокаль, Берестечко й Паволоч. Після відходу Хмельницького зосталися під Замостям лиш дрібні відділи черні під проводом Мозичи, братів Капустів, Гири, Вовка і ін. Замостяни, щоби їх позбутися, безнастанно стріляли до них з мурів та, почуваючи тепер за собою чисельну перевагу, докучали їм оружними випадами. Вкінці по двох днях забралися й ці останки; 27. листопада отворено міські ворота і в костелах відправлено благодарні богослуження.

Посольство Голдаховського дігнало Хмельницького аж на Волині.

—o—

Перегляд жіночих сил

В останній промові Фірера був один відступ, присвячений німецькій жінці, точніше кажучи — її вкладові в це велике народне зусилля — війну. Від німецької жінки вимагають багато — й вона дає з себе щораз більше. Жертву крови — цю відвічну жертву жінок вона вже зложила. За тим пішла жертва праці — оте щоденне зусиля у фабриках та бюрах. А вкінці йде й третій етап — розвязання домашнього вогнища. Діти пішли на село, а мати — якщо вона фахово вишколена — до праці. А коли вона не має спеціяльного фаху, йде помагати в господарства тих, що їх через фахове знання покликали до якогось варстату.

Повна мобілізація жіночих сил! Дарма, що діти — це найдорожче добро нації. Приходить в історії момент, коли мати мусить їх випустити зпід своєї опіки, бо цього так хвилина вимагає. І мати йде на цю жертву, хоч це може одна з найважчих.

Та враз із тим насувається думка, чи засїди і все жіноцтво здібне на таку готовість? Чи може воно часом завести надії?

Напевне так. Жіноцтво є нерозривною частиною народу й воно окрилене тим самим хотінням, що й цілий нарід. Німецька жінка, хоч вважається у світі зразком матери й дружини, принесла в скрутну пору цю останню жертву. А французенка, не зважаючи на всі заклики, не бажає родити дітей, дарма, що цим загрожена французька нація.

Тому жіноча готовість є преважним моментом в історії народу. Вона може скріпити або ослабити нарід у хвилинах напруги. Не знаю, чи ми вповні свідомі ваги цього питання. Чомусь це в нас легковажено або й утотожнювано з лячним моментом фемінізму. І через те справи ці досі неясні й невиразні, навіть для самого жіноцтва.

А варто би над тим застановитися. Наші жіночі сили тепер розпорошені й часто несвідомі своїх можливостей. Несміливість або недовіря у власні сили держить жінок далеко від громадянської праці. Відбилося також те, що в останніх роках цілі кадри нашого жіноцтва, як учительки чи жінки державних урядовців, були засуджені на безділля.

Час уже провірити цей стан та зясувати собі можливості жіночої праці. Скільки жінок тягнено до громадської праці а скільки лишилось осторонь? Які можливості праці відкриті перед жінками-господинями? В який спосіб забезпечити домашнє господарство, щоб воно не терпіло через працю господині поза домом?

Ось завдання, які лежать перед Жіночими Секціями. Варто над ними застановитись, щоб дістати належний перегляд жіночих сил.

Л.Б.

—o—

Ліквідація американського консуляту
В ЗАГРЕБІ.

ЗАГРЕБ, 23. 6. — Міністер закордонних справ Хорватії д-р Льорковіч переслав у неділю на руки ґенерального консуля Злучених Держав у Загребі ось таку ноту:

„Американські консулярні станиці в Німеччині і в Італії давали від довшого часу недозволену піддержку ворогам обох тих держав. Ідентичні кроки виявилися також виразно в американській консулярній станиці в Загребі. Незалежна хорватська держава, звязана з обома цими державами пактом трьох і член европейської спільноти, не має зовсім наміру толерувати далі цього роду махінації. Тому звертаюся з доручення мойого уряду з домаганням негайної ліквідації і замкнення агенд американського ґенерального консуляту. Незалежно від того прошу, щоб урядовці й службовики американської станиці, якщо вони є американськими громадянами, покинули до дня 15. липня 1941 терени незалежної хорватської держави".

НОВИНКИ

КАЛЄНДАР

ЧЕРВЕНЬ.

24. Вівторок — † Вартоломея і Вар.
25. Середа — пр. Онуфрія.

— ВСІХ УЧАСНИКІВ Визвольних Змагань 1914—21 рр. та українців-військових пізніших років прохаю негайно подати свої адреси й рід праці, яку тепер виконують. — Слава Україні! — Ген.-хор. Микола Капустянський, Краків, вул. Зелена 26, м. 3.

— ПАНАХИДА В ПАМЯТЬ ГЕРОЇВ. У неділю, 25. травня, в год. 10-ій, у церкві ОО. Василіян у Римі відправлено панахиду за спокій душ св. п. Євгена Коновальця, св. п. Симона Петлюри та всіх, хто ідеї Української Державности життя своє віддав. Панахиду відправив о. Заячківський, ґенеральний секретар Ордену св. Василія. Співав хор вихованців Української Колеґії св. Йосафата в Римі. Була присутня нечисленна українська кольонія, православні й греко-католики, без різниці політичних симпатій. З італійців був присутній давній приятель українців д-р Є. Інсабат із маленькою внучкою.

— СОВІТСЬКІ ПІДДАНІ ОБОВЯЗАНІ ЗГОЛОШУВАТИСЬ. Державний керманич СС і шеф німецької поліції повідомив, що всі совітські піддані від 15 літ мають продовж 24 години зголоситися в найближчій поліційній станиці. Всіх совітських підданих нижче 15 літ мають письменно зголосити їхні правні заступники, подаючи де вони живуть. Цьому обовязкові зголошення підлягають також усі бездержавні, що передтим мали совітське, литовське, латвійське або естонське громадянство. Не підлягають цьому обовязкові зголошення ті, що мають посвідки як німецькі переселенці.

— ДИРЕКЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ СЕМІНАРІЇ В КРИНИЦІ подає до відома, що вступні іспити на І., II. і III. курс будуть відбуватися в днях 30. VI., 1. VII. і 2. VII. у шкільному будинку (вілля „Світ"). Вік кандидатів: на І. курс — уроджені в роках 1924 до 1927, на вищі курси — одним або двома роками старші. До іспиту треба предложити: метрику, останнє шк. свідоцтво та життепис. — Омелян Цісик, управитель. 2189 1-3

— В ЦІЛІЙ УКРАЇНІ заповідається цього року гарний урожай. Також незвичайно добре зародили сади.

— ЗА НОВУ ЕВРОПУ. В закордонно-науковому інституті в Берліні відбувся двотижневий курс для чужинців на загальну тему „За нову Европу". В курсі бере участь 300 учасників із 38 країв і 3 частин світа. Крім наукових рефератів німців, є також реферати двох італійців та одного голяндця.

— КАТЕДРА НІМЕЦЬКОЇ МОВИ на високій технічній школі в Атенах має бути створена, згідно з постановою грецького уряду, вже в найближчому шкільному році.

— В БУКАРЕШТІ підписано по довших переговорах румунсько-турецький господарський договір, що передбачує доставу для Туреччини румунської нафти й бензини в заміну за турецьку бавовну. Достави мають розпочатися негайно.

— В АТЕНАХ оповіщено листу 95 різних життєво-важних товарів, що їх можна продавати по максимальній ціні, яка обовязувала тільки перед 10. 4. 1941. Те саме торкається товарів, що їх привезли перед тим речинцем.

— ГРЕЦЬКА РАДА МІНІСТРІВ ухвалила закон про приспішену відбудову знищеної війною комунікації. Міністер комунікації дістав окремі повновласті, до конфіскати приватних самоходів включно, якщо того вимагатиме комунікаційно-нормалізаційна праця.

— НОВА ХОРВАТСЬКА ВАЛЮТА. З Загребу повідомляють, що Хорватія на місце югославянського динара має ввести іншу валюту, що її одиницею буде „куна" (історична назва гроша).

— З ОСЛЬО повідомляють, що сільсько-господарський департамент рішив збільшити відсоток домішки масла до виробу марґарини з 8 на 20 відс. Ціна марґарини буде така, як була.

— ШВАЙЦАРІЯ закупила в Еспанії 50.000 кг. цибулі, що її перед війною Еспанія вивозила виключно до Англії.

ЕСПАНІЯ МАНІФЕСТУЄ ПРИЯЗНЬ.

ЗАГРЕБ, 24. 6. — У Мадриді відбулися великі маніфестації в честь Німеччини. З усіх усюдів Еспанії напливали депеші з привітаннями для Фірера, що виступив на боротьбу з найстрашнішою язвою світу — большевиками.

—o—

Оголошуйтесь у „К. В."

Малий фейлетон

За чужим містом

Вчора сполудня мені треба було відвідати одну знайому рідню на передмісті.

Я поїхав туди трамваєм.

Та мої знайомі надаремне дожидали мене.

По дорозі мене перейняла раптом спокуса не висідати з трамваю, там на передмісті, тільки ж їхати далі, далі, геть із цього ненависного міста, що досі ще ні разу не дозволило мені покинути його задушливих мурів.

Я поквапцем послухав спокуси.

На кінцевій зупинці я швидко вистрибнув із трамваю й навмання пустився йти стежкою, що услужно підстелилась мені під ноги.

Довго, довго провадила мене ласкава стежечка поміж брудні, неохайні заміські закамарки.

— Та й куди ж ти мене ведеш? — сердився я нетерпляче, вередував.

Стежечка мовчала таємно й далі тягнула мене за собою..

Аж урешті ми вийшли в чисте поле.

— Дивись, дивись, це ж твої старі знайомі! — засміялась стежечка.

Я звів брови.

Стежечка побігла далі.

Я пристанув.

Аж гульк, бистро надчвалав звідкись вітрець, пустун невгомонний, затанцював навкруги мене.

— Пізнаєш мене? — зашептав.

— Стривай... — прошептав і я собі — Стривай — бо...

А жайворонок собі згори щось лебедить:

— Ти що? — я до нього.

А доріжки польові собі біліють, кличуть...

— Старі знайомі ми... Не пізнаєш?

— Та ну — бо, ви...

Зелені, буйні хліби шуміли, а й вони своє співали.

— Гей, ви буйні... — почав я та не вспів і перегукнутись, як потічок поблизу щось зашепотів.

— Годі, годі! — закликав я. — Не всі ви зразу гомоніть!

Тоді сумирно — тихо простелився навкруги мене спокій.

Я приляг на межі й дивився, як колихались переді мною струнні житні колоски та блакитні волошки.

І було тихо, тихо, тільки муха вряди-годи пробреніла та жайворонок угорі щось невпинно далі оповідав.

Трохи згодом ще й жучок якийсь, не питаючись згоди на транзит, спішним маршем перегнав по моїй долоні. Та й примусовий причал ще трапився був для метелика рябого на моїй папіросниці.

Та я не дав себе одурити.

— Ні, я знаю вас! — закликав я.

Бо й вітрець пустун, і доріжки польові, і хліби зелені, й жайворонок, й потічок оцей, всі всі вони були чужі. Не такі, як у моїй батьківщині...

А й колоски струнні, житні й волошки блакитні, що на них я дивився, теж були інші, чужі.

Я задивився в синю далечінь і снував думу.

Краків, у червні 1941.

Шум

Велике вдоволення в Італії

З ПРИВОДУ ВІЙНИ З СОВІТАМИ.

РИМ, 24. 6. — У звязку з початком воєнних кроків між всією і Совітами, дипльоматичний співробітник аґенції Стефані заявляє, що італійська прилюдна опінія прийняла вістку про цю війну з вдоволенням і полекшою, бо італійський нарід завсіди ставився з інстинктовним недовірям до російського комунізму, що його Італія все поборювала. Італія була першим краєм, де почалася боротьба з комунізмом. Також в Еспанії — Італія й російський большевизм стали проти себе в двох ворожих таборах. Брутальні й цинічні методи, що при їх допомозі комуністична Росія тягнула користі з теперішнього конфлікту, захоплюючи численні малі прикордонні держави, вражали глибоко почування поміркованости в італійського народу, бо насильне большевизування цих теренів демаскувало цілу глибину варварства російської душі.

Велику ролю відіграли при тому — як пише далі дипльоматичний співробітник аґенції Стефані — інтриґи Совітів підчас балканського конфлікту, коли то СССР як здогадний приятель оси працював одночасно в користь капіталістів. Цього рода огидна дволична гра людей з Кремля здемаскувала повний брак якогонебудь ідеалізму. Політикам з Кремля йде передусім про все нові територіяльні здобутки і про те, щоб залишитися одиноким переможцем на терені Европи, призначеної на знищення. Вони безупину загрожували життєвим інтересам Італії на Балканах. „Італійська прилюдна опінія вважала війну проти Совітів і нехибне їхнє знищення основним чинником справедливої й тривалої европейської реорганізації. Необхідною передумовиною тієї реорганізації є очищення континенту від усяких елементів неладу, насилля й варварства. Італійський нарід готовий вислати свої збройні сили до спільної боротьби з москалями і то в тому моменті, коли про це вирішить Мусоліні й Гітлер. Солідарність Італії з Великонімеччиною є стовідсоткова.

—o—

Що пишуть про німецько-турецький договір

ШТОКГОЛЬМ, 23. 6. — Лондонський кореспондент „Штокгольм Тіднінґен" пише, що англійські щоденники в міркуваннях про німецько-турецький договір не скривають свого розчарування з того приводу, що Анґлія є тепер в Европі осамітнена. — Кореспондент „Свенска Таґблядет" у Лондоні пише, що вістка про згаданий договір викликала в Лондоні немиле враження.

Шведські часописи помістили в пятницю вступні статті з того приводу, що підкреслювали значіння цього пакту. „Штокгольм Тіднінґен" висловлює думку, що згаданий договір — це великий успіх Німеччини, про що зрештою не перечать навіть у Лондоні, де підкреслюють, що Німеччина піднесла свій престіж.

Французька преса незайнятих теренів звертає увагу на заяву турецького міністра закордонних справ Сарачоґлю про те, що Туреччина й Німеччина подали собі руки в нововитвореній атмосфері повної безпеки. Туреччина завдяки договорові з Німеччиною признала політичну й господарську силу нового европейського ладу, хоч її територія положена переважно поза межами Европи.

—o—

ФІРЕР ПРИЙНЯВ ІТАЛІЙСЬКОГО МІНІСТРА ПАВОЛІНІЯ.

БЕРЛІН, 24. 6. — 22. 6. канцлер Гітлер прийняв у прияві міністра д-ра Ґебельса італійського міністра народньої освіти Паволінія. Підчас приїзду й відїзду італійського міністра відділ ґвардії СС віддав йому військові почесті.

Українське життя в Протектораті

(Від нашого кореспондента).

Прага, червень 1941.

Українське культурне життя в Протектораті далі плине спокійно та без зайвого розголосу: відбуваються сходини, лекції, вистави, тощо. Недавно відбулись у Празі загальні збори Т-ва Музей В. Б. У. Зі звіту Управи видно, що в т-ві иде жвава праця. Музей поповнюється все новими експонатами, число членів т-ва збільшується, каса, якщо не брати під увагу довготривалих позичок на купівлю дому, має прибуток, а в салях Музею постійно відбуваються різного рода вистави: Шевченківська, календарів, видань Далекого Сходу і багато інших.

Перед кількома днями в Музею ВБУ закінчилась дуже цікава вистава старих мап України. Серед інших експонатів були тут виставлені: рідкий вже сьогодні „Атляс новус" Й. Б. Гомана, виданий 1716 р. в Нірнбергу, кілька мап якого присвячено Україні, фотографії мап з книги А. Целяріюса з 1659 р., мапи Червоної Русі, Волині й України, видані в Амстердамі 1659 р., репродукція мап Л. де Боплана, Сансона, мапи Дніпрових порогів, полтавського бою 1709 р. та інші.

Від 10. до 29. червня ц. р. в Музею ВБУ відбувається вистава світлин деревляних церков України XVI—XIX ст., що в кількості коло двохсот експонатів обіймає цілу українську територію і наглядно представляє розвій української деревляної церковної архітектури.

В Українському Історично-філологічному Т-ві у Празі відбуваються що вівтірка виклади наших наукових діячів. Пізніше ці праці видає Т-во неперіодично друком в окремих збірниках. Взагалі останніми часами появилось у Празі чимало добрих книжок, накладом українських видавництв.

Заходом гуртка українських студентів правників у Празі відбувається цікль рефератів на тему „Державні справи". Ці реферати, з якими виступають двічі в тиждень наші чільні діячі, колишні дипломати, надзвичайно цікаві і викликають велике зацікавлення серед українського громадянства.

В українській гімназії в Моджанах, коло Праги, закінчились матуральні іспити, до яких приступили та зложили з повним успіхом 24 учнів (15 хлопців і 9 дівчат). Дирекція гімназії вже оголосила вписи на шкільний 1941/1942 р. до всіх вісьмох кляс.

Українська драматична Студія з успіхом виступає двічі на тиждень (субота і неділя) зі своїми театральними виставами, що постійно проходять при повній салі Виноградського дому, куди останніми часами Студія перенесла театр. Одне з найбільших празьких кін, а саме — кіно Люцерна висвітлює українську фільму „Маруся", яку свого часу накрутили наші земляки в Америці. На Зелені Свята українське громадянство масово відвідало Ольшанський цвинтар у Празі, щоб поклонитися дорогим могилам.

Дня 14. червня відбулось урочисте відкриття української інструкторсько-підготовної школи (матуральні курси). Серед українського громадянства в Празі знайшлось кілька енергійних і до всякої громадської праці охочих одиниць, які рішили за всяку ціну допомогти нашій молоді, що опинилася на чужині і не має можливости в нормальний спосіб студіювати в середній школі, закінчити свою освіту. На це рідке свято прибуло багато своїх і чужих гостей. Їх привітав від імени кураторії школи А. Макаренко, звіт з діяльности кураторії склав проф. д-р С. Юськів, а про наше студентство вчора і сьогодні ядерно зреферував П. Мірчук. Музично-вокальні точки програми надсподівано гарно виконали — український церковний хор під орудою М. Буркацького, Г. Хроневичева і В. Каралуп — спів, Л. Мойсевичівна і К. Вагилевич — деклямація, П. Росіневич-Щуровська — фортеріян, гість — білорусин, відомий добре українцям з його попередніх гостинних виступів, відомий оперовий співак М. Забейда та ін.

На курс зголосилось досі 60 осіб, у тому 30 таких, що їх війна або польські арештування відірвали від шкільної лавки у восьмій клясі. Вступ на високі школи був для них замкнений; тепер матимуть вони нагоду направити втрячене. Зголошення напливають безперервно далі з різних місцевостей Великонімеччини.

Курси ведуть висококваліфіковані сили: досі зголосилося 25 учителів — українців, що мають за собою довголітню практику в державних чеських гімназіях. Наука ведеться в пополуденних годинах, у трьох групах: І. переробляє матеріял 1—4 кл. гімн. старого типу; II. пятої і шостої кл., III. сьому кл. й підготову до матури. Адреса кураторії: Др. Юськів, Прага І. Душні 2. Курси затверджені міністерством освіти.

—o—

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ В БЕРЛІНІ.

В неділю, дня 25. травня ц. р. відбулася заходами філії УНО в Берліні святочна Академія в пошану славної памяти Отамана Симона Петлюри та полковника Евгена Коновальця в салі Баха. — Академію відкрив виступ мужеського хору під орудою В. Осташевського, що відспівав „Тим що впали" Лепкого-Колесси, а черги слідувала святочна промова культ.-освіт. референта Гол. Управи Уно — В. Маруняка, присвячена сторінкам життя Петлюри та Коновальця. Прегарно співав соліст Юськів-Терен, що виявив свій повний і вишколений голос у трьох піснях: „Засумуй трембіто" Нижанківського, „Ой, Дніпре мій„ Дніпре", та „Минають дні" Шевченка-Лисенка. Деклямували В. Зима та Ольга Романюк.

Крім цих точок, ще раз двічі виступив мішаний і мужеський хор під орудою Осташевського та відспівав Леонтовича „Козака несуть", а мужеський на закінчення вязанку стрілецьких пісень Гайворонського „Гей у лузі".

Саля була набита вщерть. На академії крім проводу УНО в льожі Головної Управи УНО ми бачили і проф. Ганса Коха у військовій уніформі.

Академію закінчено відспіванням національного гимну.

—o—

ПРЕДСТАВНИКИ НІМ. ПРЕСИ В МІНІСТРА САРАКОҐЛЮ.

АНКАРА, 24. 6. — Міністер закорд. спр. Туреччини Сараконґлю прийняв приявних в Анкарі німецьких журналістів. Міністер зложив представникам преси подяку за їх ню працю, що для Туреччини була дуже вартісною.

—o—

Німецькі човни затопили 53.000 тон

СИЛЬНІ АТАКИ НА АНГЛІЮ. ОЛЕКСАНДРІЙСЬКА ПРИСТАНЬ ЗНОВУ ЗБОМБАРДОВАНА.

БЕРЛІН 23. 6. Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Німецькі підводні човни затопили в Північному Атлянтику шість ворожих торговельних кораблів і один помічний кружляк, разом 52.000 тон. Боеві літаки заатакували вчорашнього дня й минулої ночі вельми успішно кораблі при устю ріки Гумбер. Тут затопили вони один вантажний корабель містоти 6000 тон й ушкодили важко ще два торговельні кораблі. Дальші успішні повітряні атаки звернено на важну довозову пристань Гремсбай, на портові улаждення в Грейт Ярмавтс, як також на летовища середньої і східньої Англії. Уночі заатаковано велику шкотську фабрику і форт Віліям, де порозбивано бомбами тяжкого калібру фортові й фабричні уладження. Сильний відділ німецьких боевих літаків збомбардував вночі на 21. червня англійську воєнну базу, пристань в Олександрії. У північній Африці розбили німецькі нищильні літаки своїми спадними атаками сконцентровані англійські військові табори й колони тяжких самоходів біля Буґ-Буґ. В околицях Тобрука запалили німецькі боеві літаки бараки й маґазини запальних матеріялів.

Ворог скинув останньої ночі слабими силами у кількох місцевостях на північно-німецькому побережжі запальні і розривні бомби. Цивільне населення потерпіло невеликі страти. У мешкальних частинах повстали невеликі ушкодження в будинках. Нічні ловецькі літаки зістрілили один англійський боевий літак.

Дрібні оголошення

ЗАЯВА.

Оцим перепрошую Родину Войтовичів у Лабовій за велику моральну кривду, яку я заподіяла, повторюючи безпідставні очернення цієї Родини.
Лабова, дня 15. червня 1941.

Юлія Вислоцька.

Пошукую швагра Мирона Гуцула з села Вівся, п. Бережани. — Мультан Ілько, b. Schammler, Wolfskirch, ü/Zoblen, Bez. Breslau. 2185 1-1

Пошукую Василя Рибака з Волцнева, пов. Жидачів. — Сивик Антін, Danzig, Schnellmühl, Carl-Peterssstr. 6. 2186 1-1

Пошукую друзів із Козівки, пов. Бережани. — Михалюк Микола, Peritz Nr. 22, ü/Riesa. 2187

Пошукую Михайла Смеречанського з села Бичківці, пов. Чортків. — Шевців Михайло, Peritz Nr. 40, ü/Riesa. 2188

Експедитор ЗАРІЧНИЙ МИХАЙЛО
КРАКІВ, МАЗОВЕЦЬКА 39, телефон 160-09,
ВИКОНУЄ ВСІ ЧИННОСТІ
1982 З ОБСЯГУ ТРАНСПОРТУ.
Поручається П. Т. Українській Клієнтелі.

Український Допомоговий Комітет у Ряшеві прийме організатора-освітника з практикою, що рівночасно мав би бодай частинне знання з господарської ділянки. Платня 350 зол. місячно. Ближчі інформації в канцелярії УДК, Ряшів, вул. Бернардинська 7. 2179 2-4

Пошукую Сергія Лобоцького з села Головчиці, п. Дубно. — Ковальчук Василь, Zitz, ü/Genthin, Bez. Magdeburg. 2810 1-1

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба вплачати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 3.812. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislave, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. [illegible]
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34, Fernspr. 280-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79